

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **Z. Y. N. alias X. K.**, zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem AK I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 12. 2007, č. j. 64 Az 52/2006 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 14. 12. 2007, č. j. 64 Az 52/2006 - 44, zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2006, č. j. OAM-498/VL-10-04-2006, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), s odůvodněním, že žadatel v opakovaně podané žádosti o udělení azylu uvedl důvody a skutečnosti shodné jako v předchozím řízení o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelkou uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve

a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvody s odkazem na § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s. Jmenovitě namítá, že krajský soud se nezabýval žádostí o udělení azylu svědomitě a odpovědně, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, který nezjistil přesně a úplně. Napadené rozhodnutí je nepřesvědčivé a není v souladu se zákonem. Stěžovatel jako hlavní důvod žaloby uvedl, že byl zkrácen na svých právech postupem a úkony správního orgánu v řízení o udělení azylu. Krajský soud nezkoumal důvody uvedené v žádosti o azyl v širších souvislostech, zejména zvážení osobní situace stěžovatele, když po návratu do země by se ocitl ve vážné situaci, neboť by měl existenční problémy vzhledem k nemožnosti resp. obtížnému získání živnostenského oprávnění nebo zajištění jiného způsobu obživy v Číně. Zvláštní osobní poměry stěžovatele, když jej k zemi původu nice neváže, nemá se kam a ke komu vrátit, zakládají důvody podle § 12 a humanitární důvody podle § 14 zákona o azylu. Dále stěžovatel namítá, že krajský soud neposoudil dopady svého rozhodnutí, které postrádá známky individuálního přístupu pečlivého posouzení, tak jak to vyžadují příslušná ustanovení správního řádu, dle kterých měl žalovaný postupovat.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel se v České republice zdržuje od roku 2002, kdy již poprvé žádal v České republice o azyl. Ze země odešel z ekonomických důvodů, azyl mu udělen nebyl a po ukončení první azylové procedury (včetně soudního přezkumu) v České republice pobýval nelegálně. Dne 15.4.2006 požádal znovu o udělení azylu, a to z obdobných důvodů jako v případě první žádosti. Uvedl důvody ekonomické, existenční potíže v Číně, s tím, že měl v Číně potíže s vyřízením živnostenského listu. Rozhodnutím Policie České republiky ze dne 22.4.2006 mu bylo uděleno správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Ani v tomto případě mu azyl udělen nebyl, a to s odkazem na § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí stěžovatel podal žalobu.

Krajský soud v řízení o podané žalobě uznal postup žalovaného za odpovídající zákonu a se závěry krajského soudu se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Je téhož názoru, že ve věci žádosti o udělení azylu stěžovateli bylo správně rozhodováno podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, podle něhož se *žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel v opakovaně podané žádosti o udělení azylu uvede skutečnosti v zásadě shodné jako v předchozím řízení o azylu*, a nepřicházelo v úvahu rozhodování podle § 12 zákona o azylu.

Námítky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, námitkami obdobného rázu se Nejvyšší správní soud převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako nedůvodnými již ve svých dřívějších rozhodnutích.

Nejvyšší správní soud především uvádí, že i podle judikatury správních soudů platí, že „Uvádí-li žadatel o azyl v opakované žádosti o udělení azylu skutečnosti v zásadě shodné či obdobné jako v žádosti předchozí, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., při dodržení třicetidenní lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona.“ - viz např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 10. 2005, č. j. 60 Az 81/2005 - 34, www.nssoud.cz, dále „Byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 325/1999 Sb., nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu. – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz. Kromě toho Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že *Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona.*, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, www.nssoud.cz.

Proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelovým námitkám a považuje je za účelové.

Pokud jde o tvrzení, že zvláštní osobní poměry stěžovatele, když jej k zemi původu nic neváže, nemá se kam a ke komu vrátit, zakládají humanitární důvody podle § 14 zákona o azylu, k tomu Nejvyšší správní soud především uvádí, že správní orgán na případ stěžovatele použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatněného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Žádost stěžovatele o udělení azylu shledal nedůvodnou, protože žadatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Uvedené posouzení ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky stanovené v § 12 zákona o azylu. Jestliže se správní orgán nezabýval meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusel zabývat ani splněním podmínek § 14 zákona o azylu. V posuzované věci napadené rozhodnutí správního orgánu také výrok rozhodnutí ohledně udělení azylu podle § 14 zákona o azylu neobsahuje. Ostatně i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, např. z jeho rozsudku ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, www.nssoud.cz, plyne, že „Zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné [§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu], znamená, že neproběhlo dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože neexistence těchto důvodů je podmínkou rozhodování podle § 14 zákona o azylu (humanitární azyl), nemůže správní orgán tímto rozhodnutím vyslovit, že se azyl podle § 14 neuděluje.“ Proto Nejvyšší správní soud nemohl námitce stěžovatele, že se jeho případem nezabýval co do aplikace § 14 zákona o azylu, nikterak přisvědčit.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu